

TIEDOTE LIITU-TUTKIMUKSESTA

Hyvä opiskelijan huoltaja

Lapsenne/huoltamanne opiskelijan oppilaitos on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa (LIITU) -tutkimuksessa. Tutkimuksessa kootaan tietoa suomalaisten lasten ja nuorten liikkumisesta, liikuntakäyttäytymisestä, paikallaanolosta ja unesta sekä liikuntaan liittyvistä asenteista, arvoista ja kokemuksista. Vuosien 2023–2024 aikana tutkimus toteutetaan valtakunnallisesti perus- ja toisen asteen opetuksessa. Näin saadaan arvokasta kansallista tietoa lasten ja nuorten liikuntakäyttäytymisestä ja sen muutoksista.

Tutkimukseen kuuluu

- oppitunnilla täytettävä verkkokysely sekä
- liikkumisen, paikallaanolon ja unen mittaus liikemittarilla.

Nuoren osallistuessa LIITU-tutkimuksen kyselyyn, hän täyttää internetpohjainen liikunta- ja terveystietäytymistä koskevan kyselyn oppitunnilla. Kyselyn alussa kuvataan tutkimuksen tarkoitus ja aineiston käyttö (tietosuojailmoitus) sekä suostumus kyselyyn osallistumisesta: Rasti ”Suostun osallistumaan” -ruutuun. Lomake aukeaa vain suostumuksen antaneille. Kyselylomakkeet täytetään nimettöminä. Vastauksia EI tarkastella yksilötasolla, vaan suurempina kokonaisuuksina, jolloin yksilönsuoja säilyy koko tutkimuksen ajan. Kyselyn toteuttamisesta vastaa Jyväskylän yliopiston Terveiden edistämisen tutkimuskeskus apulaisprofessori Sami Kokon johdolla.

Mikäli nuori osallistuu myös liikemittarimittaukseen, häntä pyydetään kyselyn alussa kirjaamaan hänelle ilmoitettava henkilökohtainen tutkimustunnus, jonka avulla kysely- ja liikemittariaineistot yhdistetään toisiinsa. Liikemittaria käytetään yhden viikon (7 vrk) ajan. Valveilla ollessa mittaria pidetään kuminauhavyössä lantiolla ja nukkumaan mennessä se siirretään erilliseen rannekkeeseen. Mittaria ei pidetä saunassa, suihkussa tai uudessa. Suklaapalan kokoinen mittari rekisteröi erilaisen liikkumisen ja sen tehon, paikallaanolon eri muodot ja siihen käytetyn ajan sekä unen määrän. Mittari ei häiritse liikkumista tai unta, eikä siitä

aiheudu minkäänlaista terveydellistä haittaa. Tutkimusavustaja tai opettaja opastaa mittarin käytön oppitunnilla, ja nuori saa siihen myös kirjallisen ohjeen. Viikon mittausaika alkaa opastustilanteesta. Viikon kuluttua mittari palautetaan opettajalle tai tutkimusavustajalle, jolloin myös mittausaika päättyy. Myöhemmin nuori saa henkilökohtaisen yhteenvedon liikkumisestaan, paikallaanolostaan ja unestaan mitausviikon ajalta. Yhteenvedot toimitetaan oppilaitokseen suljetuissa kirjekuorissa. Liikemittarimittauksista vastaa UKK-instituutti johtaja Tommi Vasankarin johdolla.

LIITU-aineistosta julkaistaan peruseräraportti, jolla on merkittävä kansallinen arvo. Tutkimustuloksia julkaistaan niin kansallisissa kuin kansainvälisissä tiedejulkaisuissa, mutta myös liikunta-alan ammattilehdissä sekä käytännön toimijoiden koulutusseminaareissa ja vastaavissa tilaisuuksissa. Tulokset esitetään ryhmätasolla ja raportoidaan niin, ettei niistä voi tunnistaa yksittäisiä tutkimukseen osallistujia.

Osallistujan oikeudet

Lapsenne/huoltamanne opiskelijan oppilaitos ja/tai kotikunta on antanut luvan tutkimuksen tekemiseen oppilaitoksessa, ja Jyväskylän yliopiston eettinen toimikunta on antanut tutkimuksesta puoltavan lausunnon. Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Nuori voi kieltäytyä tutkimuksesta tai keskeyttää tai perua osallistumisensa milloin tahansa syytä ilmoittamatta. Tutkimuksesta, siitä kieltäytymisestä tai osallistumisen keskeyttämisestä tai perumisesta ei aiheudu nuorelle mitään haittaa, eikä kuluja. Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta korvausta.

Kyselyaineistot arkistoidaan Jyväskylän yliopistossa ja liikemittariaineistot käsitellään ja säilytetään UKK-instituutissa luottamuksellisesti käyttäjätunnuksen ja salasanan takana. Aineistot analysoidaan ja raportoidaan siten, ettei yksittäistä osallistujaa ole mahdollista tunnistaa.

Mikäli haluatte lisätietoa tutkimuksesta, vastaamme mielellämme kysymyksiinne. LIITU-tutkimuksella on myös oma verkkosivu, jossa on kaikki oleellinen tieto tutkimuksesta: ukkinstituutti.fi/liitu

Ystävällisin terveisin,

Sami Kokko, tutkimuksen johtaja
TtT, apulaisprofessori
Liikuntatieteellinen tiedekunta,
Jyväskylän yliopisto

Tommi Vasankari, johtaja
LT, professori
UKK-instituutti

Mahdolliset tiedustelut:

Kyselyyn liittyen:

Riikka Hämylä, projektisuunnittelija
Liikuntatieteellinen tiedekunta,
Jyväskylän yliopisto
riikka.e.hamyla@jyu.fi
050 521 6132
jyu.fi/liitu

Liikemittauksiin liittyen:

Oona Mäkinen, tutkimushoitaja
UKK-instituutti
oona.makinen@ukkinstituutti.fi
050 347 2566
ukkinstituutti.fi/liitu